

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä maaliskuuta 1998

N:o 214—220

SISÄLLYS

N:o		Sivu
214	Laki Suomen Pankista	899
215	Laki rahalain kumoamisesta	905
216	Laki metallirahasta	906
217	Laki siemenkauppalaain 2 §:n muuttamisesta	907
218	Laki taimiaineistolain 2 §:n muuttamisesta	908
219	Valtioneuvoston päätös maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta	909
220	Valtioneuvoston päätös lääketaksasta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta	914

N:o 214

Laki

Suomen Pankista

Annettu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Asema

Suomen Pankki on Suomen keskuspankki. Se on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos.

Suomen Pankki toimii Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa, jäljempänä *perustamissopimus*, sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännössä, jäljempänä *perussääntö*, määrättyllä tavalla osana Euroopan keskuspankkijärjestelmää.

Hoitaessaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä Suomen Pankki toimii Euroopan keskuspankin suuntaviivojen ja ohjeiden mukaisesti.

2 §

Tavoite

Suomen Pankin ensisijaisena tavoitteena

on perustamissopimuksen mukaisesti pitää yllä hintavakautta.

Suomen Pankin on perustamissopimuksen mukaisesti tuettava muidenkin talouspolitiikan tavoitteiden saavuttamista vaarantamatta kuitenkaan 1 momentissa säädettyä tavoitetta.

3 §

Tehtävät

Suomen Pankin tehtävänä on toteuttaa osaltaan Euroopan keskuspankin neuvoston määrittelemää rahapolitiikkaa.

Suomen Pankin tehtävänä on myös:

1) huolehtia osaltaan rahahuollosta ja setelien liikkeeseen laskemisesta;

2) huolehtia osaltaan valuuttavaranon hallussapidosta ja hoidosta;

3) huolehtia osaltaan maksu- ja muun rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta sekä osallistua sen kehittämiseen;

4) huolehtia toimintansa kannalta tarpeellisten tilastojen laatimisesta ja julkaisemisesta.

HE 6/1998
TaVM 3/1998
EV 20/1998

4 §

Riippumattomuus ja yhteistoiminta muiden viranomaisten kanssa

Hoitaessaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä Suomen Pankki tai sen toimielimen jäsen ei saa pyytää tai ottaa vastaan toimintaansa koskevia määräyksiä muulta kuin Euroopan keskuspankilta.

Suomen Pankin on oltava tarvittaessa yhteistoiminnassa valtioneuvoston ja muiden viranomaisten kanssa.

5 §

Toimivaltuudet

Suomen Pankki voi tehtäviensä hoitamiseksi:

1) antaa ja ottaa luottoa;
2) ottaa vastaan ja tehdä talletuksia;
3) harjoittaa arvopaperi-, jalometalli- ja valuuttakauppaa;

4) hoitaa maksuliikettä ja maksujen selvitystä;

5) harjoittaa muutakin arvopaperi-, rahan tai valuuttamarkkinatoimintaa;

6) antaa pankeille ja muille rahalaitoksille sekä vastaaville yhteisöille rahan käsittelyä koskevia määräyksiä ja ohjeita.

Suomen Pankki voi omistaa osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä siinä määrin kuin se on perusteltua pankin tehtävien hoitamiseksi tai toiminnan järjestämiseksi.

6 §

Julkisen rahoituksen kielto

Suomen Pankki ei saa antaa luottoa Euroopan unionin toimielimille tai laitoksille, Euroopan unionin jäsenvaltiolle, sen alueelliselle, paikalliselle tai muulle viranomaiselle taikka muulle julkisyhteisölle.

Suomen Pankki ei myöskään saa merkitä 1 momentissa tarkoitettujen yhteisöjen liikeseen laskemia velkasitoumuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee luottolaitoksia lukuun ottamatta myös yrityksiä, joissa 1 momentissa tarkoitettulla julkisyhteisöllä on määräysvalta. Suomen Pankin on keskuspankkirahoituksessa kohdeltava julkisessa omistuksessa olevia luottolaitoksia samalla tavalla kuin yksityisiä luottolaitoksia.

7 §

Vakuudet

Suomen Pankilla on oltava luotonannossaan riittävät vakuudet.

8 §

Peruspääoma

Suomen Pankilla on kantarahasto ja vararahasto.

Vararahastoa voidaan käyttää kantarahaston korotukseen tai alijäämän kattamiseen siten kuin 21 §:ssä säädetään.

2 luku

Hallinto

9 §

Toimielimet

Suomen Pankin toimielimiä ovat pankki-
valtuusto ja johtokunta.

10 §

Pankkivaltuusto

Pankkivaltuustoon kuuluu yhdeksän eduskunnan valitsemaa pankkivaltuutettua. Pankkivaltuutetut valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pankkivaltuutettu on velvollinen eroamaan, jos hänet kutsutaan valtioneuvoston jäseneksi tai nimitetään johtokunnan jäseneksi taikka jos hän on ottanut sellaisen toimen, joka pankkivaltuuston yksimielisen päätöksen mukaan ei sovellu hoidettavaksi pankkivaltuutetun toimen ohella.

11 §

Pankkivaltuuston tehtävät

Suomen Pankin hallintoa ja toimintaa valvovana toimielimenä pankkivaltuuston tehtävänä on:

1) vahvistaa johtokunnan esityksestä pankin tilinpäätöksen perusteet;

2) päättää tilintarkastajien lausunnon perusteella pankin tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta;

3) päättää johtokunnan esityksestä pankin tilikauden tulosta koskevista toimenpiteistä;

4) antaa eduskunnalle vuosittain kertomus pankin toiminnasta ja hallinnosta sekä pankkivaltuuston käsittelemistä tärkeimmistä asioista;

5) antaa eduskunnalle tarvittaessa kertomuksia rahapolitiikan toteuttamisesta ja muusta pankin toiminnasta.

Pankkivaltuuston tehtävänä Suomen Pankin hallinnon osalta on:

1) tehdä esitys johtokunnan jäsenen viran täyttämisestä valtioneuvostolle;

2) päättää johtokunnan jäsenten palkkauksen, virkavapauden ja vuosiloman määräytymisen perusteista sekä viran hoitamisesta yli viikon kestävä virkavapauden ajan;

3) päättää varoituksen antamisesta johtokunnan jäsenelle sekä ratkaista muut johtokunnan jäsenten virkasuhteeseen liittyvät asiat;

4) nimittää johtajat johtokunnan esityksestä;

5) määrätä johtokunnan varapuheenjohtaja;

6) vahvistaa pankin eläke- ja perhe-eläkesäännöt sekä antaa johtokunnan esityksestä määräykset pankin eläkevastuun hoitamisesta;

7) antaa johtokunnan esityksestä määräykset pankin virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta.

Lisäksi pankkivaltuuston tehtävänä on:

1) päättää eduskunnalle tehtävistä esityksistä;

2) päättää valtioneuvostolle tehtävistä ehdotuksista periaatteellisesti merkityksellisissä asioissa;

3) vahvistaa eduskunnan valitsemille tilintarkastajille ja heidän sihteerilleen maksettavien palkkioiden ja korvausten perusteet;

4) vahvistaa johtokunnan esityksestä 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu johtosääntö;

5) määrätä maksettavaksi korvaus pankin virkamiehen nimittämisestä määräajaksi ilman laissa säädettyä perustetta.

Pankkivaltuustolla on oikeus saada tässä pykälässä säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

12 §

Pankkivaltuuston päätöksenteko

Pankkivaltuusto on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kuusi jäsentä. Päätökseksi katsotaan mielipide, jota useimmat ovat

kannattaneet. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Johtokunnan jäsenillä on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa pankkivaltuuston kokouksessa.

13 §

Johtokunta

Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja enintään viisi muuta jäsentä, jotka tasavallan presidentti nimittää virkoja haettaviksi julistamatta. Johtokunnan puheenjohtaja nimetään seitsemän vuoden toimikaudeksi ja muut johtokunnan jäsenet viiden vuoden toimikaudeksi. Johtokunnan jäsenellä on oltava tehtävien edellyttämä asiantuntemus.

Johtokunnan puheenjohtaja on Suomen Pankin pääjohtaja.

Sama henkilö voidaan nimittää johtokunnan jäseneksi enintään kolmeksi toimikaudeksi. Johtokunnan puheenjohtajaksi voidaan sama henkilö kuitenkin nimittää kahdeksi toimikaudeksi, vaikka hän on toiminut aikaisemmin johtokunnan jäsenenä.

14 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunta huolehtii Suomen Pankille kuuluvien tehtävien hoitamisesta ja pankin hallinnosta, jollei asia ole lailla säädetty pankkivaltuuston tehtäviin kuuluvaksi tai jollei rahoitustarkastuslaista (503/1993) muuta johdu.

Pankin toiminta on järjestettävä tehokkaalla ja taloudellisella tavalla.

Johtokunnalla on oikeus antaa tarkempia määräyksiä pankin yksiköiden ja pankin palveluksessa olevien tehtävistä ja toimivallasta.

Pääjohtaja ja muut johtokunnan jäsenet ovat velvollisia säännöllisesti antamaan selvityksiä pankkivaltuustolle rahapolitiikan toteuttamisesta ja muusta pankin toiminnasta.

15 §

Johtokunnan päätöksenteko

Johtokunta on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kolme jäsentä. Päätökseksi katsotaan mielipide, jota useimmat ovat kannat-

taneet. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Suomen Pankin pääjohtajan riippumattomuudesta ja toimivallasta hänen suorittaessaan tehtäviään Euroopan keskuspankin neuvostossa määrätään perustamissopimuksessa ja perussäännössä.

Johtokunnan päätösmenettelystä ja esittelystä sen yhteydessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä johtosäännössä.

16 §

Johtokunnan jäsenen virkasuhteen päättäminen

Tasavallan presidentti voi erottaa johtokunnan jäsenen tehtävästään ainoastaan, jos hän ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät tai jos hän on syyllistynyt vakavaan rikkomukseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä saa muu johtokunnan jäsen kuin puheenjohtaja valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen soveltuvin osin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Johtokunnan puheenjohtajan valitusoi-keudesta määrätään perussäännössä.

17 §

Johtokunnan jäsenen sivutoimilupa

Johtokunnan jäsen ei saa ottaa vastaan eikä pitää sivutointa, ellei pankkivaltuusto hakemuksesta myönnä hänelle siihen lupaa. Sivutoimilupa voidaan antaa myös määräajaksi ja rajoitettuna. Sivutoimilupa voidaan peruuttaa, kun siihen on syytä.

Harkittaessa sivutoimiluvan myöntämistä on otettava huomioon, että johtokunnan jäsen ei saa tulla sivutoimen vuoksi esteelliseksi tehtävässään. Sivutoimi ei myöskään saa vaarantaa luottamusta johtokunnan jäsenen hänen Euroopan keskuspankkijärjestelmän tai muiden tehtäviensä hoidossa eikä muutenkaan haitata tehtävien asianmukaista hoitamista.

Sivutoimella tarkoitetaan 1 ja 2 momentissa virkaa sekä palkattua ja palkatonta työtä ja tehtävää, joista johtokunnan jäsenellä on oikeus kieltäytyä, samoin kuin ammattia, elinkeinoa ja liikettä.

18 §

Tilintarkastajien valinta

Eduskunta valitsee Suomen Pankin tilinpäätöstä ja kirjanpitoa sekä hallintoa tarkastamaan viisi tilintarkastajaa ja kullekin heistä yhden varajäsenen.

Vähintään kahden tilintarkastajan sekä heidän varajäsentensä on oltava Keskuskauppa-kamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja talouden tilintarkastajan tutkinnon suorittaneita.

Tilintarkastajat valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja ottavat sihteerin, jonka tulee olla Keskuskauppa-kamarin hyväksymä tilintarkastaja.

3 luku

Tilinpäätös, rahoitustulo, voiton käyttö ja tilintarkastus

19 §

Tilinpäätös

Suomen Pankin tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös, joka käsittää taseen, tuloslaskelman ja niiden liitetiedot sekä toimintaker- tomuksen, on laadittava helmikuun loppuun mennessä ja julkaistava huhtikuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittä- vät tiedot pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta. Tilinpäätöksen laatii ja allekirjoittaa johtokunta.

Pankin tase julkistetaan tilikauden aikana kuukausittain.

20 §

Kirjanpito

Suomen Pankin on kirjanpidossaan nouda- tettava hyvää kirjanpitoa.

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaa- miseksi taikka valuuttakurssien tai arvopape- rien markkinahintojen muutoksista aiheutu- vien tuloksen vaihtelujen tasaamiseksi on tarpeen.

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä pankin elä- kevastuun kattamiseksi tarpeellisia varauksia.

21 §

Rahoitustulo ja voiton käyttö

Euroopan keskuspankkijärjestelmässä rahapoliittisten tehtävien hoidon yhteydessä kertyvä rahoitustulo lasketaan ja jaetaan kansallisten keskuspankkien kesken perussäännön määräysten ja Euroopan keskuspankin neuvoston tekemien päätösten mukaisesti.

Suomen Pankin voitosta, sen jälkeen kun Euroopan keskuspankkijärjestelmässä kertyvä rahoitustulo on tilinpäätöksessä otettu huomioon, käytetään puolet vararahaston kartuttamiseen. Muu osa ylijäämästä siirretään käytettäväksi valtion tarpeisiin. Pankki-valtuusto voi päättää voiton käyttämisestä toisin, jos se pankin taloudellisen aseman tai vararahaston suuruuden vuoksi on perusteltua. Valtion tarpeisiin käytettävän voiton osan käytöstä päättää eduskunta.

Jos pankin tilinpäätös on tappiollinen, tappio on katettava vararahastosta. Siltä osin kuin vararahasto ei riitä, tappio voidaan jättää kattamatta toistaiseksi. Seuraavien vuosien voitto on ensisijaisesti käytettävä kattamatta jääneiden tappioiden kattamiseen.

22 §

Tilintarkastus

Eduskunnan valitsevat tilintarkastajat toimittavat Suomen Pankin tilintarkastuksen vuosittain tilivuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

Tilintarkastuksessa on noudatettava hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastajien käyttöön on annettava kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka he katsovat tarpeellisiksi tilintarkastuksen toimittamiseksi.

Euroopan unionin neuvoston hyväksymien tilintarkastajien oikeudesta tarkastaa Suomen Pankin kirjanpito ja tilit sekä saada tiedot pankin toimista määrätään perussäännössä.

23 §

Tilintarkastuskertomus

Eduskunnan valitsemien tilintarkastajien tulee antaa pankkivaltuustolle kirjallinen tarkastuskertomus, joka sisältää lausunnot pankki-valtuuston vahvistamien tilinpäätöksen perusteiden noudattamisesta tilinpäätöstä

laadittaessa, tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä johtokunnan ehdotuksesta pankin tulosta koskeviksi toimenpiteiksi. Lisäksi tilintarkastuskertomukseen on otettava mahdolliset muistutukset, jotka saattavat vaikuttaa tuloslaskelman ja taseen vahvistamiseen.

4 luku

Erinäiset säännökset

24 §

Hallintomenettely ja virkakieli

Suomen Pankissa noudatetaan hallintomenettelylakia (598/1982) käsiteltäessä hallintoasioita.

Suomen Pankin virkakielestä on voimassa, mitä kaksikielisen virka-alueen virkakielestä säädetään.

25 §

Maksut

Suomen Pankki on oikeutettu perimään suoritteistaan maksuja. Pankin viranomais-toiminnan suoritteista perittäviä maksuja määrättäessä on, muiden kuin Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtävistä perittävien maksujen osalta, otettava soveltuvin osin huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

26 §

Oikeus saada ja antaa tietoja

Suomen Pankilla on muiden salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta sekä luotto- ja rahoituslaitoksilta ja muilta rahoitusmarkkinoilla toimivilta kaikki ne ilmoitukset, selvitykset ja muut tiedot, jotka ovat tarpeen pankin laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Suomen Pankilla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa tietoja rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle sekä muita kuin tilastotarkoituksiin saatuja tietoja muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja. Tilastotarkoituksiin saatuja tietoja pankilla on oikeus luo-

vuttaa muulle viranomaiselle tilastotarkoitukseen, jos viranomaisella on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

Oikeudesta saada ja antaa Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä koskevia tietoja säädetään lisäksi Euroopan yhteisön lainsäädännössä.

27 §

Velvollisuus antaa tietoja valiokunnalle

Suomen Pankki on velvollinen antamaan eduskunnan valiokunnalle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen valiokunnan tehtävien hoitamiseksi.

28 §

Oikeus saada tietoja maksutasetilastointia varten

Jokaisen on annettava Suomen Pankille maksutasetilastointia varten sen antamien ohjeiden mukaisesti tiedot seuraavista toimituksista:

- 1) maksut ulkomaille ja ulkomailta;
- 2) saamiset ulkomailta, muut ulkomailloilla olevat varat sekä velat ulkomaille;
- 3) muista toimituksista, jotka muuttavat tai saattavat muuttaa saamisia ulkomailta tai velkoja ulkomaille.

Suomen Pankki voi uhkasakolla velvoittaa antamaan 1 momentissa tarkoitettut tiedot. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Suomen Pankki.

Edellä 2 momentissa tarkoitettusta päätöksestä saadaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Päätös voidaan valituksesta huolimatta panna täytäntöön, jollei valitusviranomaisella toisin määrää.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

29 §

Puhevallan käyttö ja oikeuspaikka

Johtokunta käyttää Suomen Pankin puhevaltaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa ja muissa tuomioistuimissa sekä muissa viranomaisissa ja yhteisöissä.

Riita-asioissa Suomen Pankki vastaa Helsingin käräjäoikeudessa.

30 §

Virkasyyte

Pankkivaltuutettua ja johtokunnan jäsentä syytetään virkavirheestä Helsingin hovioikeudessa.

5 luku

Voimaantulo

31 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan, kun Suomi perustamissopimuksen 109 1 artiklan mukaisesti osallistuu yhtenäisvaluutan alueeseen. Tällä lailla kumotaan Suomen Pankista 24 päivänä heinäkuuta 1997 annettu laki (719/1997) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, jäljempänä *aikaisempi laki*. Aikaisemman lain 3 luku, 36, 43 ja 45—48 § ovat kuitenkin voimassa, kunnes lailla toisin säädetään.

Tämän lain 4 ja 15—17 § tulevat kuitenkin 1 momentista poiketen voimaan jo 1 päivänä toukokuuta 1998. Niiden voimaantuloon asti niiden asemesta sovelletaan aikaisemman lain 5 ja 17—19 §:ää.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ministeri Jouko Skinnari

N:o 215

Laki**rahalain kumoamisesta**

Annettu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 16 päivänä huhtikuuta 1993 annettu rahalaki (358/1993) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan, kun Suomi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 109 l artiklan mukaisesti osallistuu yhtenäisvaluutan alueeseen.

Rahalain säännöksiä sovelletaan kuitenkin edelleen seuraavasti:

1) 1, 8 ja 10 §:ää sekä 17 §:n 3 momenttia ja siinä tarkoitettua metalliraha-asetusta (676/1991) siihen asti, kun rahalain nojalla liikkeeseen lasketut rahat lakkaavat olemasta laillisia maksuvälineitä;

2) 15 §:ää 4 ja 5 kohdassa sekä 3 momentissa säädetyin poikkeuksin siihen asti, kun rahalain nojalla liikkeeseen lasketut rahat lakkaavat olemasta laillisia maksuvälineitä;

3) 11 §:n 1 momenttia ja 18 §:n 1 mo-

menttia setelien osalta siihen asti, kun rahalain nojalla liikkeeseen lasketut setelit lakkaavat olemasta laillisia maksuvälineitä;

4) 6 §:n 2 momenttia ja 7 §:n 2 momenttia Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2001;

5) 14 §:n 1 momenttia setelien osalta 30 päivään kesäkuuta 2002;

6) 18 §:n 2 ja 3 momenttia 31 päivään joulukuuta 2003;

7) 11 §:n 2 momenttia ja setelien osalta 14 §:n 2 momenttia kymmenen vuoden ajan siitä, kun rahalain nojalla liikkeeseen lasketut setelit ovat lakanneet olemasta laillisia maksuvälineitä.

Mitä rahalain 15 §:ssä säädetään lain 4 §:ssä tarkoitetuista markan ulkoisen arvon määrittämisestä ja lain 14 §:n 1 momentissa tarkoitettua metallirahojen lakkaamisesta laillisina maksuvälineinä koskevista päätöksistä, ei sovelleta tämän lain tultua voimaan.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Jouko Skinnari*

N:o 216

L a k i

metallirahasta

Annettu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Valtiolla on yksinoikeus Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisesti lyöttää Suomessa metallirahaa omaan lukuunsa.

2 §
Metallirahat laskee liikkeeseen Suomen Pankki. Asianomainen ministeriö luovuttaa rahat Suomen Pankille nimellisarvosta liikkeeseen laskemista varten.

Liikkeeseen laskettavan metallirahan määrälle on saatava Euroopan keskuspankin hyväksyminen.

Suomen Pankki ja asianomainen ministeriö voivat sopia metallirahan liikkeeseen laskemisessa sovellettavasta menettelystä.

3 §
Metallirahaa, joka on huomattavasti vahingoittunut, ei saa käyttää maksuvälineenä, eikä sitä tarvitse hyväksyä maksuksi.

Suomen Pankki on velvollinen ottamaan vastaan vahingoittuneen metallirahan, jos se voidaan varmasti todeta oikeaksi.

4 §
Valtio lunastaa Suomen Pankille palaute-
tut, Suomen Pankin liikkeeseen laskemat metallirahat niiden nimellisarvosta.

5 §
Asianomainen ministeriö voi Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisesti päättää metallirahojen lakkauttamisesta laillisina maksuvälineinä.

Suomen Pankki on kuitenkin velvollinen lunastamaan nimellisarvosta kymmenen vuoden ajan 1 momentissa tarkoitetun päätöksen voimaantulosta metallirahat, jotka eivät enää ole laillisia maksuvälineitä.

Valtiolla on vastaavasti velvollisuus lunastaa Suomen Pankin 2 momentin mukaisesti lunastamat metallirahat vuoden kuluessa momentissa säädetyn määräajan päättymisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ministeriön päätös on julkaistava Suomen säädöskokoelmassa viimeistään kuusi kuukautta ennen päätöksen voimaantuloa, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

6 §
Tämä laki tulee voimaan, kun Suomi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 109 l artiklan mukaisesti osallistuu yhtenäisvaluutan alueeseen.

Metallirahat, jotka ovat laillisia maksuvälineitä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla, pysyvät laillisina maksuvälineinä, kunnes 5 §:n 1 momentin nojalla toisin päätetään.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Jouko Skinnari

N:o 217

L a k i

siemenkauppalain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä helmikuuta 1993 annetun siemenkauppalain (233/1993) 2 §:n 2 momentti seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.

Kylvösiemenellä tarkoitetaan kylvettäväksi tarkoitettuja siemeniä ja siemenperunoita.

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

HE 7/1998
MmVM 2/1998
EV 18/1998

2 480301/33

N:o 218

L a k i**taimiaineistolain 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun taimiaineistolain (1205/1994) 2 §:n 1 kohta seuraavasti:

2 § <i>Määritelmät</i>	kasvien taimia ja muuta lisäysaineistoa, ei kuitenkaan vihanneskasvien siemeniä; sekä
---------------------------	---

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) <i>puutarhakasvien taimiaineistolla</i> hedelmäpuiden ja marja-, koriste- ja vihannes-	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.
---	--

Helsingissä 27 päivänä maaliskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

N:o 219

Valtioneuvoston päätös**maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 1998

Valtioneuvosto on ympäristöministeriön esittelystä 19 päivänä toukokuuta 1961 annetun vesilain (264/1961), sellaisena kuin sitä on muutettu 24 päivänä maaliskuuta 1995 annetulla lailla (471/1995) 1 luvun 21 a §:n nojalla päättänyt:

1 §

Direktiivin täytäntöönpano

Tällä päätöksellä pannaan täytäntöön vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta 12 päivänä joulukuuta 1991 annettu Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi (91/676/ETY).

Mitä jäljempänä tässä päätöksessä säädetään muodostaa nitraattidirektiivissä tarkoitetun toimenpideohjelman.

2 §

Soveltamisala

Tässä päätöksessä tarkoitetut toimenpiteet pannaan täytäntöön koko maassa.

3 §

Hyvän maatalouskäytännön ohjeet

Maa- ja puutarhatalouden harjoittamisessa noudatetaan mitä jäljempänä säädetään. Lisäksi annetaan liitteen 1 mukaiset suositukset karjanlannan varastoinnista ja käytöstä peräisin olevien nitraattien huuhtoutumisen vähentämiseksi (liite 1).

4 §

Lannan varastointi

Tammikuun 1 päivästä 2002 alkaen lannan ja virtsan varastotilan tulee olla riittävän suuri, jotta siihen voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta lu-

kuuottamatta samana laidunkautena eläinten laidunnuksen yhteydessä laitumelle jäävää lantaa. Varaston mitoituksessa voidaan ottaa huomioon myös viljelijöiden yhteiset varastot, lannan luovutus sitä hyödyntävälle yritykselle tai toiselle viljelijälle taikka muut vastaavat lannan määrään vaikuttavat tekijät. Pihattotyypiset kuivikepohjat otetaan huomioon lannan varastotilana. Varastointitilojen mitoituksessa noudatetaan liitteen mukaisia ohjearvoja (liite 2).

Lantaa voidaan varastoida 1.1.2000 saakka asianmukaisesti tehdyssä ja peite-tyssä lantapatterissa vain, jos päästöt vesiin voidaan estää. Tämän jälkeenkin on lannan varastointi patterissa mahdollista luonnonmukaisessa viljelyssä sekä vesien suojelun kannalta riittävän kaukana talouskeskuksista. Lantapatteria ei saa sijoittaa tulvanalaisille alueille eikä pohjavesialueille. Tällaisesta varastoinnista on tehtävä ilmoitus ennen siihen ryhtymistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lukuunottamatta tiloja, jotka kuuluvat maatalouden ympäristöohjelman piiriin.

5 §

Lannan levitys

Lantaa ei saa levittää routaantuneeseen tai lumipeitteiseen maahan. Syksyllä tapahtuvaa lannanlevitystä tulee välttää. Syksyllä muuhun kuin perustettavaan kasvustoon levitetty lanta on aina välittömästi mullattava tai pelto kynnettävä. Enimmäiskäyttömäärät syksyllä ovat naudan ja hevosen lannalla 30 tn/ha, sian lannalla 20 tn/ha ja siipikarjan ja turkiseläinten lannalla 10 tn/ha.

Lantaa saa levittää pellolle lannoitteeksi sellaisen määrän joka vastaa enintään 170 kg/ha/vuosi kokonaistyypeä, ottaen kuitenkin huomioon mitä 6 §:ssä säädetään.

6 §

Lannoitemäärät

Typpilannoitus mitoitetaan keskimääräisen satotason, viljelyvyöhykkeen ja viljelykiertojen perusteella siten, että tavoitteena on maan ravinnetasapainon säilyminen.

Tilalla voidaan käyttää peltojen lannoitukseen tyypeä vuosittain enintään seuraavat määrät, jotka sisältävät sekä väkilannoitteen että käytetyn karjanlannan ja orgaanisten lannoitteiden sisältämät typpimäärät:

- 1) syysvilja enintään 200 kg tyyppiä/ha/vuosi, josta 30 kg tyyppiä/ha syksyllä ja 170 kg tyyppiä/ha keväällä;
- 2) peruna 130 kg tyyppiä/ha/vuosi;
- 3) heinä ja laidun, säilörehu ja puutarhakasvit 250 kg tyyppiä/ha/vuosi; sekä
- 4) kevätvilja, sokerijuurikas, öljykasvit ja muut enintään 170 kg tyyppiä/ha/vuosi.

7 §

Muut määräykset

Kotieläinsuojaa ei saa perustaa siten, että siitä voi aiheutua vesilain 1 luvun 22 §:n mukainen pohjaveden pilaantumisvaara.

Kotieläinten jaloittelualueiden sijoittamisessa ja hoidossa on otettava riittävästi

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 1998

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

huomioon pinta- ja pohjavesien suojelun tarpeet.

Säilörehun valmistuksessa syntyvä puristeneste on otettava talteen ja varastoitava tiiviissä säiliössä. Puristenesteen maahan levittämisessä noudatetaan, mitä lannan levittämisestä edellä määrätään.

8 §

Typpianalyysi

Lannan typpianalyysi on tehtävä viimeistään vuoden 1998 aikana ja sen jälkeen viiden vuoden välein. Viljelijän on vuoden 1998 alusta lähtien pidettävä kirjaa peltojen lannoitukseen käytetyistä typpilannoitemääristä ja satotasoista.

9 §

Valvonta

Tämän päätöksen noudattamisen valvonnasta on voimassa, mitä vesilain 21 luvussa säädetään. Työvoima- ja elinkeinokusten ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten tulee antaa vesilain 21 luvussa tarkoitetuille viranomaisille valvontaa varten tarpeelliset tiedot valvontatehtävien hoitamiseksi.

10 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.

Ylijohtaja Pekka Jalkanen

SUOSITUS KARJANLANNAN VARASTOINNISTA JA KÄYTÖSTÄ PERÄISIN OLEVIERIEN NITRAATTIEN HUUHTOUTUMISEN VÄHENTÄMISEKSI

1. Lannan oikea-aikainen käyttö

Lantaa ei levitetä routaantuneeseen tai lumipeitteiseen maahan. Lanta tulisi levittää kasvukauden aikana, ensisijaisesti keväällä ennen muokkausta.

Keväällä lannan levitys voidaan aloittaa, kun lumi on sulanut, pellon pinta kuivunut ja sulamisvedet ovat valuneet pois, vaikka maa on syvemältä vielä roudassa, jos levitys ei aiheuta vesien pilaantumisvaaraa.

Syksyllä tapahtuvaa lannanlevitystä tulee välttää, ellei kysymyksessä ole syysvilja- tai nurmikasvuston perustaminen. Turvemailla lannan syyslevityksestä pyritään luopumaan, koska ravinnehuuhtouma on siellä erityisen suurta.

Lannan levityksen jälkeen pelto muokataan mahdollisimman nopeasti, noin neljän tunnin sisällä lannan levityksestä, ammoniakkin haihtumisen ja hajuhaittojen vähentämiseksi. Lietelannan ja virtsan osalta suositellaan sijoituslannoitusta. Eriytyisen suositeltavaa on, että kasvukauden aikana voidaan lietelantaa ja virtsaa levittää sijoittamalla sekä pintalannoituksena (mieluiten letkulevittimellä) esimerkiksi oraille ja nurmille.

Jos lantaa kuitenkin joudutaan levittämään syksyllä muualle kuin perustettaville nurmille tai syysviljoille, käytetään levityksessä kevätlevitykseen verrattuna pienempiä levitysmääriä. Syksyllä lannan mukana levitetty typpi otetaan huomioon seuraavan kevään lannoituksessa.

Kesantopellolle lantaa levitetään vasta välittömästi ennen kesantokauden jälkeisen kasvin kylvöä tai nurmen perustamista. Peltoon perustetaan tyypeä sitova kasvusto saman kasvukauden aikana. Ammoniakkin haihtumisen vähentämiseksi lanta tulisi levittää viileällä ja tyynellä säällä.

Levitysajankohtaa valittaessa on syytä ottaa huomioon myös lannan levityksestä aiheutuva haitta naapureille.

2. Lannan levityspaikka

Kotieläinten lanta levitetään siten, ettei lantaa tai sen sisältämiä ravinteita pääse valumaan vesistöön tai ojaan eikä pohjavesien pilaantumisvaaraa aiheudu. Lannan levitystä rajoitetaan alueilla, joilla lantavesien imeytyminen pohjavesiesiintymiin on mahdollista.

Ravinteiden vesiin pääsy voidaan vähentää jättämällä vesistöjen rantaan ja valtaojien varsille suojavyöhykkeitä, joille ei levitetä kotieläinten lantaa. Suojavyöhykkeen leveys on harkittava tapauskohtaisesti. Suositusleveys on vähintään 10 metriä. Suojavyöhykkeen leveyteen vaikuttavat mm. lannan laatu ja levitys- ja multaustapa sekä lohkon ominaisuudet, kuten maan viettävyys sekä monivuotisen vyöhykkeen kasvipeitteisyys.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30 - 100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

3. Lannan varastointi

Lannan varastotila on vähintään sellainen, että siihen voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta lukuunottamatta samana laidunkautena laitumelle jäävää lantaa.

Kotieläinsuojan pohjarakenteilla estetään lannan, virtsan tai niistä peräisin olevien valumavesien joutuminen pinta- ja pohjavesiin.

Lantavarastojen ja -kourujen rakentamistekniset ohjeet on esitetty maa- ja metsätalousministeriön rakentamisohjeessa MRO C 4 (RT MTH-20920).

Lantavarastojen ja -kourujen tulee olla vesitiiviitä, jottei varastoinnin aikana tapahdu vuotoja. Rakenteiden ja laitteiden

on lisäksi oltava sellaisia, ettei tyhjennysten, siirtojen ja kuljetusten aikana pääse tapahtumaan vuotoja.

Työteknisistä ja hygieenisistä syistä lantaa voidaan varastoida myös muualla kuin kotieläinsuojien yhteydessä olevassa lantalassa. Tällaisessa ns. lannan kaukovarastoinnissa varastoinnin tulee tapahtua asianmukaisessa lantavarastossa tai poikkeustapauksissa peitetyissä pattereissa. Lannan kuormaaminen kotieläinsuojasta ajoneuvoon tulee tehdä tiivispohjaisella alustalla. Lastauspaikka tulisi kattaa silloin, kun kyseessä on jatkuvatoiminen kuorma. Katteena voidaan käyttää myös kevytpeitettä.

Kompostointilaitoksessa käsitelty lanta, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 %, voidaan siirtää 3 kk:n lantalavarastoinnin jälkeen patteriin.

Lantapatteri sijoitetaan tasaisen peltolohkon keskelle tai loivasti kaltevalle salaaji-

tetulle pellolle lähelle pellon yläreunaa. Lantapatteria ei sijoiteta pohjavesialueelle, tulvavaaran alaiseen paikkaan, 25 metriä lähemmäksi vesistöä tai valtaojaa eikä 100 metriä lähemmäksi talousvesikaivoa.

Perustettavan patterin pohjalle levitetään mutaa tai turvetta vähintään 15 cm:n kerros ravinnevalumiin talteenottamiseksi. Talvella patterintekopaikalta poistetaan lumi. Lanta patteroidaan yhdessä tai muutamassa suuremmissa aumassa. Varastointi erillisissä kasoissa pitkin peltoa on lannan levitystä. Yhteen patteriin sijoitetaan vähintään yhden peltohehtaarin tarvitsema lantamäärä. Lantapatterin tekoa vuosittain samaan paikkaan vältetään.

Lantapatteri peitetään aina peitteellä tai vähintään 10 cm:n turve- tai olkikerroksella, jotta ylimääräinen valunta ja haihdunta estetään. Syksyllä tehty patteri levitetään seuraavana keväänä sulaan maahan.

LIITE 2

Kuivalantalan sekä virtsa- ja lietesäiliön ohjetilavuudet (m³) 12 kuukauden varastoimisaikaa varten eläintä (eläinpaikkaa) kohti

Eläinlaji	Kuivikelanta	Virtsa	Lietelanta	Kuivikelanta + virtsa (virtsa kuivikkeeseen imeytettynä)
Lypsylehmä***	12,0	8,0	24,0	24,0
Hieho, emolehmä, lihanauta, siitossomni	9,0	4,0	15,0	15,0
Nuorkarja <8 kk	3,0	1,5	5,0	5,0
Emakko porsaineen****	3,0	3,5	7,0	8,3
Satelliittiemakko porsaineen*****	4,4	5,2	9,6	12,0
Lihaska* (x), siitossika	0,7	1,0	2,0	2,4
Joutilas emakko**	0,8	1,2	2,4	2,4
Vieroitettu porsas*(xx)	0,5	0,5	1,0	1,2
Hevonen	-	-	-	12,0
Poni	-	-	-	8,0
Lammas, uuhi karitsoineen, vuohi, kuttu kileineen	1,5	-	-	1,5
Lattiakana, broileriemo	0,05	-	-	0,05
Häkkikana	0,05	-	-	0,05
Kalkkuna*	0,03	-	-	0,03
Broileri, kananuorikko*	0,015	-	-	0,015
Ankka, hanhi*	0,04	-	-	0,04
Sorsa* 0,025	-	-	0,025	

* Eläinpaikkaa kohti vuodessa

** Koskee ns. emakkorenkaiden keskusyksikköä; eläinpaikkaa kohti vuodessa

*** Korkeatuottoisille karjoille suositellaan taulukossa esitettyjä suurempia varastotilavuuksia

**** Porsaat mukana n. 11 viikon ikään asti (normaali emakkosikala)

***** Koskee satelliittisikalaa, lantamäärät emakkopaikkaa kohti, kun emakkopaikassa porsituksia 8 tai enemmän vuodessa; porsaat huomioidaan vieroituskäynnin (n. 5 viikkoa) asti

(x) Koskee lihasikoja, joiden keskimääräinen teuraspaino on enintään 90 kg, Jos teuraspaino on suurempi, käytetään joutilaan emakon arvoja.

(xx) Porsas kasvatuksessa, ikävaihe 5-11 viikkoa.

N:o 220

Valtioneuvoston päätös
lääketaksasta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 1998

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä *muuttanut* lääketaksasta 15 päivänä tammikuuta 1998 annetun valtioneuvoston päätöksen (24/1998) II luvun 2 kohdan 1 momentin sekä *lisännyt* II lukuun uuden 3 kohdan seuraavasti:

II Reseptitöiden hinnat

2. Lääkärin määräyksen mukaan toimitettavaa tai valmistettavaa lääkettä hinnoiteltaessa voidaan lääkevalmisteen tai -aineen hintaan lisätä enintään seuraavan suuruinen toimitus- ja valmistusmaksu:

— lääkevalmisteen toimittaminen	2,30 mk
— lääkevalmisteen käyttövalmiiksi saattaminen (sisältäen veden antibioottimikstuuroissa) ja yksittäisen aineen punnitseminen sekä toimittaminen	10,00 mk

— steriili valmistaminen ja toimitaminen	80,00 mk
— muu lääkkeen valmistaminen ja toimittaminen	40,00 mk

3. Lääkkeitä toimitettaessa käytettävien päällysten ja annostelussa käytettävien välineiden hinnat määrätään siten, että tukkumyyjän tai tuottajan laskuttama myyntihinta kerrotaan enintään luvulla 2,0.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1998.

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 1998

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Hallitusneuvos Pekka Järvinen

N:o 214—220, 2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1998